

Vmesna predstavitev

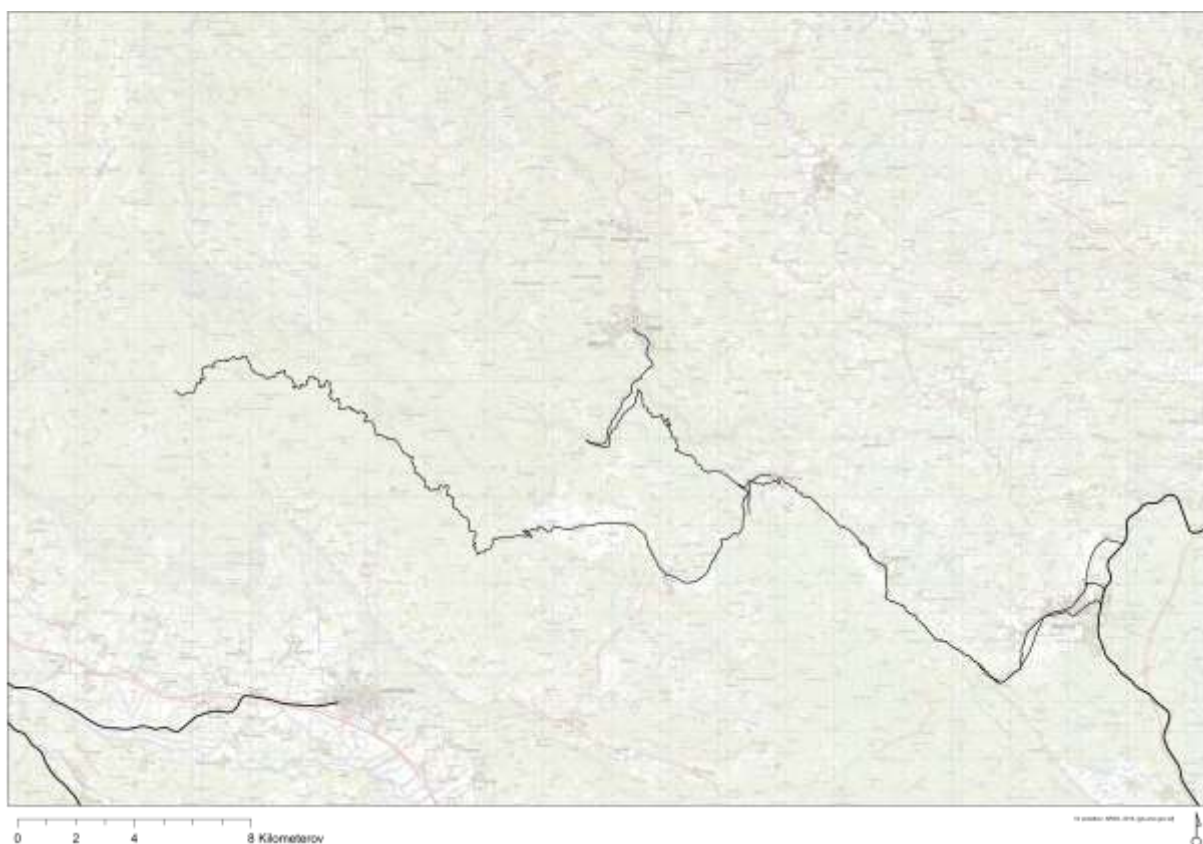
Idejne zasnove

ostankov železniške infrastrukture
iz časa 1. svetovne vojne

UVOD

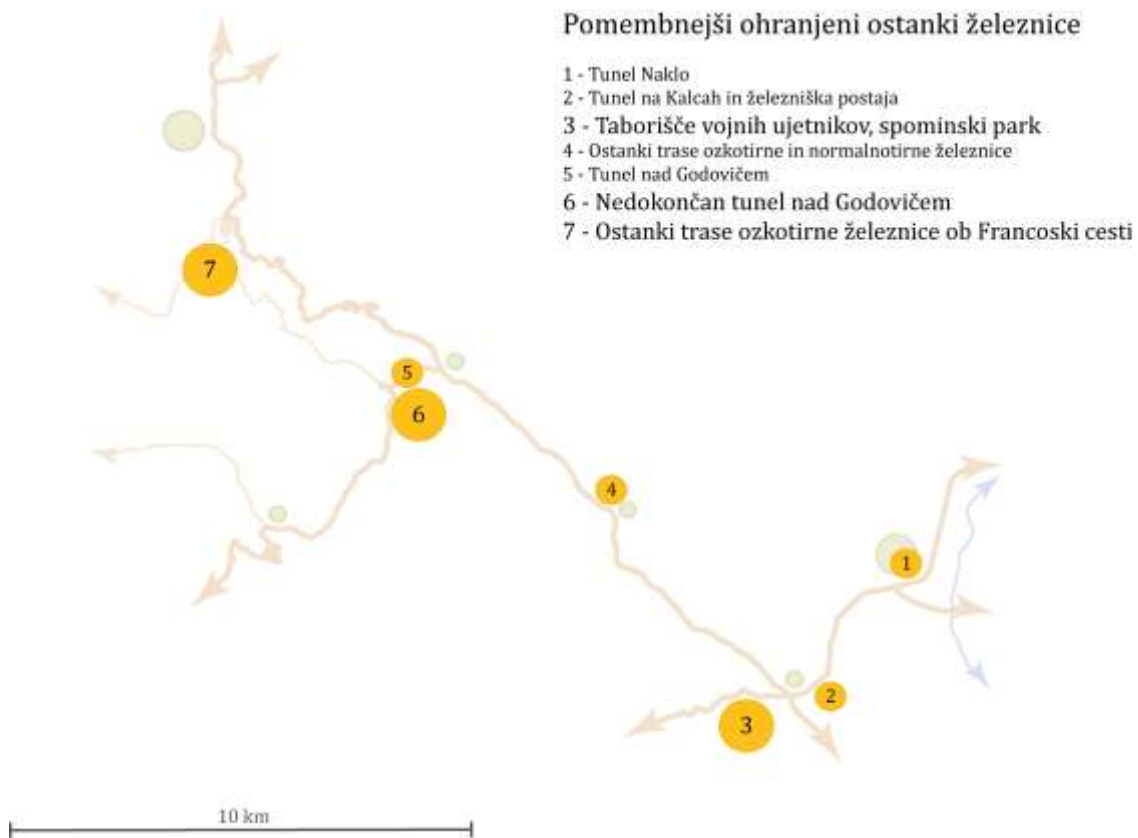
Ta dokument je namenjen predstavitvi glavnih točk idejne zasnove za raziskovanje in upravljanje z ostanki železniške infrastrukture iz časa 1. svetovne vojne v občinah Logatec in Idrija. Na identiteto Logatca je močno vplival promet, saj ga zasledimo že rimskih zemljevidih svojega cestnega omrežja (*Tabula Peutingeriana*), medtem ko je Idrija (dolgo časa največje mesto na Kranjskem), če ne po vsem svetu, pa vsaj po vsem cesarstvu slovela po svojem rudniku in tehniških dosežkih, ki so potrebni za njegovo uspešno delovanje. Zato je zanimivo, da ju je z »moderno« prometnico povezala šele sila vojne.

IDENTIFIKACIJA OBMOČIJ OBDELAVE

Slika 1: Glavne žile začasne železniške infrastrukture

Namen te naloge je predstaviti možne rešitve za raziskavo, zavarovanje, ohranitev ali prenovo ter primerno predstavitev dela ostankov vojaške infrastrukture na območju občin Logatec in Idrija. Že v pilotni idejni zasnovi (*Po sledeh ruskih vojnih ujetnikov*) sem izbral glavne točke za urejanje in predstavitev.

Slika 2: Pomembnejši ohranjeni ostanki železnice

Med temi še posebej izstopajo tri območja, ki sem jih predvidel za nadaljnjo obdelavo v načrtovalskem postopku. To so:

- Spomenik ruskim vojnim ujetnikom na Kalcah
- Nedokončan tunel nad Godovičem
- Ostanke trase *feldbahna* med Francosko cesto in dolino Bele

Vsako od teh območij se od ostalih dveh močno razlikuje tako vsebinsko kot vizualno, skupna jim je le navezava na železnico in čas Soške fronte, zato ponujajo zanimiv izziv načrtovalcem in oblikovalcem, kako jih čim bolj predstaviti.

ZASNOVA – PRVI PREDLOGI

Zaradi večje preglednosti in bolj celovite obdelave predlagam da se za vsako od teh treh območij izdela svoja idejna zasnova, v smislu »lokacijske, podrobne« idejne zasnove.

1. Spomenik ruskim vojnim ujetnikom na Kalcah

Pomen: Na mestu nekdanjega taborišča ruskih vojnih ujetnikov stoji spominsko obeležje le-tem. Leži ob antični cesti *Emona-Aquilea*, ob še danes pomembnem prometnem vozlišču Kalce.

Naloge: Dodatna ureditev spominskega parka ruskim vojnim ujetnikom na Kalcah, je potrebna, da se izboljša prepoznavnost, dostop in parkovna ureditev. Trenutno največji problem predstavlja dostop do spomenika, saj ni primernih mest za dostop z motornim prometom, neprimerna je tudi dostopna pot, čeprav je namenjena samo pešcem. Spominski park je primeren za prireditve na prostem, dolina kjer leži tvori naravno areno – oziroma zaradi oblike – hipodrom.

Cilji: Izboljšana prepoznavnost tematike, preusmerjanje na povezavo z Idrijo. Navezava na ostale spomenika v bližini: rimski ostanki, furmanstvo, naravne znamenitosti.

Slika 3: Spomenik ruskim vojnim ujetnikom

2. Nedokončan tunel nad Godovičem

Pomen: Izjemen primer tehnične dediščine, različne faze gradnje tunela v t.i. *tirolski* tehniki kopanja tunelov. Kasnejša predelava v utrdbo.

Naloge: Nujen je strokoven pregled terena – objekta z vidika možnosti uporabe v izobraževalno-turistične oziroma muzejske namene, pri čimer bodo v veliko pomoč izkušnje pri takšni predstavitvi rudnika živega srebra v Idriji. Uradna registracija območja kot spomenik tehnične dediščine. Z vidika navezave na ostalo vojaško infrastrukturo v Godoviču in tematiko *Rapaske meje* je potrebno tudi za te objekte izvesti inventarizacijo in vrednotenje, ter določiti cilje in izhodišča za načrtovanje nadaljnjih ukrepov in posegov.

Cilji: Vzpostavitev muzeja na prostem z poudarkom na tehnični dediščini, ohranitev in predstavitev objekta (nedokončanega tunela) kar se da *in-situ* ter primerna navezava na preurejen del tunela. Ureditev okolice in dostopa do objekta. Zaradi zahtevnosti in obsega projekta bo ta predvidoma potekal v več fazah.

Slika 4: Vhoda v nedokončan tunel nad Godovičem

3. Ostanke trase *feldbahn-a*

Pomen: Eden redkih daljših, skoraj neprekinjeno ohranjenih odsekov na trasi med Logatec-Idrija. Izjemne krajinske in naravne kvalitete: pogledi na dolino Ljubevščice in Bele; pogled na dolino Idrijce in mesto Idrija; zapuščen antropogen objekt prepuščen silam narave, predvsem erozije; Natura 2000; življenjsko območje medveda; pelje skozi gozdni rezervat; varovalne gozdove; itd. Predlagam vzpostavitev urejene planinske pešpoti, ki bi omogočala celovito in predvsem varno predstaviti kvalitete tega prostora.

Naloge: Natančna topografska registracija objekta in stanja na ter ob njem. Registracija objekta kot spomenik tehnične dediščine. Strokoven pregled stanja na objektu z napotki za vzdrževanje/obnovo. Vključitev trase v sistem planinskih poti, skupaj z ureditvijo trase, ki bo omogočala kar se da varen prehod. Postavitev spremljevalne infrastrukture: počivališč in informacijskih tabel.

Cilji: Vzpostavitev planinske – tematske poti po trasi *feldbahna*. Navezava na ostale znamenitosti. Poleg tehnične dediščine (sama trasa, zapornice - klažve), je tu večji poudarek na naravnih (Divje jezero, dolina Belce, flora, fauna) in kulturnih znamenitostih.

Slika 5: Odcep *feldbahna* iz Francoske ceste

Slika 6: Pogled na Idrijo iz trase *feldbahn-a*

